

Finansudvalget (FIU)
Christiansborg

Finansministeren

14. juni 2010

Svar på spørgsmål nr. 179 af 20. maj 2010 (Alm. del - § 7)

Spørgsmål:

Ministeren bedes oplyse de fordelingsmæssige effekter af genopretningsplanen i 2013 set i forhold til i dag. De fordelingsmæssige konsekvenser ønskes belyst for de forskellige indkomstgrupper (deciler) og opdelt på socioøkonomisk status og angivet i kr. samt i procent af rådighedsbeløbet. Der ønskes både en samlet vurdering og en vurdering af hvert af elementerne i genopretningsplanen, dvs. fastfrysning af overførsler, fastfrysning af skattegrænser, udskydelsen af topskatteændringen og øvrige. Derudover ønskes en beregning af den samlede virkning på gini-koefficienten.

Svar:

Den 25. maj har regeringen og Dansk Folkeparti indgået aftale om genopretning af dansk økonomi. Efterfølgende har regeringen og Dansk Folkeparti den 31. maj 2010 justeret forslaget om nedsættelse af børnefamilieydelsen.

Aftalen har samlet set en omtrent neutral virkning på de målte indkomstforskelle. Det er konkret skønnet, at aftalen om genopretning af dansk økonomi samlet set bidrager til, at Gini-koefficienten øges med 0,05 pct.-enheder, jf. nedenfor.

Aftalen om genopretning af dansk økonomi indeholder en række omprioriteringer, således at udviklingen i de samlede offentlige driftsudgifter fortsat bidrager med budgetforbedringer på ca. 13½ mia. kr. i 2013 i forhold til hidtidige planer. Her indgår bl.a. følgende elementer, som påvirker familiens rådighedsbeløb og medgår til at finansiere øget offentlig service:

- nedsættelse af børnefamilieydelsen
- tiltag vedrørende dagpenge (udover en halvering af dagpengeperioden), feriedagpenge og sygedagpenge, markedsrente ved indefrysning af ejendomsskatter, ensretning af regler for tabt arbejdsfortjeneste mv.

Det skønnes, at aftalte omprioriteringer, der påvirker husholdningernes rådighedsbeløb, isoleret set bidrager til at øge Gini-koefficienten med 0,1 pct.-enheder i 2013.

Hertil kommer nedenstående initiativer, der tilvejebringer i alt 11,3 mia. kr. i 2013, jf. side 12 i Aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti om genopretning af dansk økonomi, hvoraf 10½ mia. kr. direkte berører familiernes disponible indkomster, mens ¾ mia. kr. tilvejebringes ved en forhøjelse af private og offentlige arbejdsgivers bidrag til arbejdsmarkedsformål mv.:

- Suspension af den automatiske regulering af beløbsgrænser for skatter mv. (§20) i 2011-2013.
- Udskydelse af den aftalte forhøjelse af topskattegrænsen til 2014
- Dagpengeperioden halveres
- Loft over fradrag for faglige kontingenter mv.

Disse initiativer, der tilvejebringer ca. 11,3 mia. kr. i 2013, bidrager isoleret set til, at familiernes gennemsnitlige disponible indkomster reduceres med ca. 1,3 pct., i 2013, jf. tabel 1. Initiativerne har en omtrent neutral virkning på de målte indkomstforskelle, idet initiativerne bidrager til, at Gini-koefficienten reduceres med 0,06 pct.-enheder i 2013. I fordelingsberegningerne er det gennemsnitlige umiddelbare tab i rådighedsbeløb som følge af halveringen af dagpengeperioden fordelt på de ledige proportionalt med, hvor meget de har fået i a-dagpenge.

De indregnede virkninger på indkomstforskelle angiver de umiddelbare virkninger før mulige adfærdsvirkninger. Den samlede aftale skønnes at øge beskæftigelsen med 11.000 fuldtidspersoner, navnlig som følge af forkortelsen af dagpengeperioden. Virkningerne heraf på indkomstfordelingen er ikke indregnet.

Aftalen har som nævnt samlet en omtrent neutral virkning på de målte indkomstforskelle, idet Gini-koefficienten øges med 0,05 pct.-enheder. Familiernes disponible indkomster reduceres med ca. 1,6 pct. i 2013 i gennemsnit i forhold til gældende regler, jf. tabel 1.

Den neutrale virkning på de målte indkomstforskelle afspejles i, at virkningerne på de gennemsnitlige disponible indkomster – opgjort absolut i kr. – er stigende med indkomsterne, jf. tabel 2, der viser virkninger på familiernes disponible indkomster opgjort i kr.

Inddeling på indkomstdecilerne er opgjort med udgangspunkt i ækvivalerede disponible indkomster, og virkningerne er ligeledes ækvivalerede. Ækvivaleringen indebærer, at virkningen på forbrugsmuligheder af en indkomstændring er større for familier med flere medlemmer end for fx enlige.

De disponible indkomster for de 10 pct. af befolkningen med de laveste indkomster reduceres med knap 2,2 pct. i forhold til gældende regler. Det drejer sig blandt andet om studerende – der over livsforløbet typisk har en relativ høj disponibel indkomst. Hertil kommer en stor andel selvstændige med skiftende indkomst. Der er meget stor udskiftning i denne gruppe fra år til år. Langt hovedparten af pensionisterne er placeret i 2. til 4. indkomstdecil.

Dagpengeniveauet er højere end det indkomstniveau som afgrænser de 10 pct. med de laveste indkomster. Når eksempelvis en halvering af dagpengeperioden har betydning for rådighedsbeløbet i 1. indkomstdecil, er det fordi, indkomster er opgjort på familieniveau (ækvivaleret).

Aftalen om genopretning af dansks økonomi indebærer, at de gennemsnitlige disponible indkomster i 2013 reduceres med ca. 0,9 pct. for folke- og førtidspensionister, jf. tabel 3, hvilket svarer til godt halvdelen af den gennemsnitlige virkning.

De gennemsnitlige virkninger for fuldt beskæftigede svarer omtrent til de gennemsnitlige virkninger for befolkningen, mens virkningerne for delårsbeskæftigede mv. og fuldt ledige i 2013 er noget større end de gennemsnitlige virkninger for befolkningen. Det bemærkes, at de anførte virkninger i 2013 er opgjort ved uændret adfærd, og opgørelsen viser således ikke virkninger af en øget beskæftigelsesgrad for særligt fuldt ledige, der vil medføre højere disponible indkomster.

Opgjort i kr. reduceres de gennemsnitlige disponible indkomster i 2013 med ca. 4.000 kr. for fuldtidsbeskæftigede, jf. tabel 4.

De gennemsnitlige virkninger på de disponible indkomster udgør omkring 1.600-1.700 kr. for folke- og førtidspensionister. En halvering af dagpengeperioden vil udelukkende påvirke rådighedsbeløbet for en mindre gruppe af ledige, som har modtaget dagpenge i 2 år inden for 3 år. Rådighedsbeløbet for ledige, som ikke har modtaget dagpenge i 2 år inden for 3 år påvirkes således ikke af en halvering af dagpengeperioden. Beregningsteknisk er halveringen af dagpengeperioden indregnet som en generel reduktion af dagpengesatsen, hvorved at alle dagpengemodtagere – beregningsteknisk – får reduceret rådighedsbeløbet, jf. ovenfor. Den anvendte metode indebærer, at rådighedsbeløbet reduceres i gennemsnit med 4-5.000 kr. for delårsbeskæftigede og fuldt ledige.

Når virkningen af halveringen af dagpengeperioden i kr. er større for de delårsbeskæftigede end for de fuldt ledige m.fl., skyldes det, at bl.a. kontanthjælpsmodtagere, som ikke direkte påvirkes økonomisk af halveringen af dagpengeperioden, indgår i gruppen af ledige m.fl.

Tabel 1								
Fordelevingsvirkninger af aftale om genopretning af dansk økonomi i 2013, pct.								
Indkomstdecil	Suspension af § 20-regulering i 2011, 2012 og 2013	Udskydelse af forhøjelse af topskat tegrænsen i 2011 i tre år	Dagpengeperioder halveres	Loft for fradrag for faglige kontingenter	Samlet heraf	Nedsættelse af børnefamilieydelsen	Øvrige tiltag	Samlet virkning af aftale om genopretning af dansk økonomi
----- Pct. af disp. indkomst-----								
1.	-0,84	-0,00	-0,35	-0,03	-1,22	-0,68	-0,28	-2,18
2.	-0,70	-0,01	-0,35	-0,04	-1,10	-0,33	-0,18	-1,61
3.	-0,66	-0,02	-0,32	-0,07	-1,07	-0,28	-0,16	-1,51
4.	-0,68	-0,05	-0,28	-0,10	-1,11	-0,27	-0,15	-1,53
5.	-0,72	-0,10	-0,23	-0,12	-1,17	-0,23	-0,14	-1,54
6.	-0,77	-0,16	-0,18	-0,13	-1,24	-0,19	-0,12	-1,55
7.	-0,82	-0,21	-0,16	-0,13	-1,32	-0,14	-0,10	-1,56
8.	-0,91	-0,29	-0,13	-0,12	-1,45	-0,10	-0,09	-1,64
9.	-0,94	-0,36	-0,11	-0,12	-1,53	-0,07	-0,06	-1,66
10.	-0,82	-0,39	-0,05	-0,08	-1,34	-0,04	-0,04	-1,42
Alle	-0,80	-0,22	-0,18	-0,10	-1,30	-0,17	-0,11	-1,58
----- Pct. enheder -----								
Ændring i Gini	-0,03	-0,08	0,06	-0,01	-0,06	0,07	0,03	0,05

Anm.: Inddeling på indkomstdecilerne er opgjort med udgangspunkt i ækvivalerede disponible indkomster, og virkningerne er ligeledes ækvivalerede. Ækvivaleringen indebærer, at virkningen på forbrugsmuligheder af en indkomstændring er større for familier med flere medlemmer end for fx enlige. Øvrige tiltag indeholder virkninger af harmonisering af vilkår for optjening og genoptjening af dagpengereetten, perioden for beregning af dagpenge (13 til 52 uger), beskæftigelseskravet for ret til sygedagpenge (13 til 52 uger), harmonisering af regler om sygedagpenge på søgnehellidgde, afskaffelse af feriedagpenge til dimittender, feriedagpenge ved voksen- og efteruddannelse, det statslige tilskud til frivillig indbetaling af ATP-bidrag for modtagere af efterløn og fleksydelse, ændret revalideringsydelse for personer under 30 år, satserne for VEU-godtgørelse (andel af husholdningsbelastningen), markedsrente for indefrysning af ejendomsskatter, ensretning af regler for tabt arbejdsfortjeneste, harmonisering af befodringsordninger, afskaffelse af bonusordning til elever over 18 år i lønnet praktik, tilpasning af skolepraktikydelse og produktionsskoleydelse.

Kilde: Beregninger på basis af stikprøver på 3,3 pct. af befolkningen.

Tabel 2								
Fordelingsvirkninger af aftale om genopretning af dansk økonomi i 2013, kr.								
Indkomstdecil	Suspension af § 20-regulering i 2011, 2012 og 2013	Udskydelse af forhøjelse af topskat tegræn sen i 2011 i tre år	Dagpengeperiodede halveres	Loft for fradrag for faglige kontingenter	Samlet heraf	Nedsættelse af børnefamilieydelsen	Øvrige tiltag	Samlet virkning af aftale om genopretning af dansk økonomi
----- Kr. -----								
1.	-690	-0	-290	-30	-1.010	-560	-230	-1.800
2.	-900	-10	-450	-60	-1.420	-430	-230	-2.080
3.	-980	-30	-470	-110	-1.590	-420	-240	-2.250
4.	-1.130	-90	-470	-170	-1.860	-450	-260	-2.570
5.	-1.330	-190	-430	-220	-2.170	-430	-260	-2.860
6.	-1.570	-320	-370	-260	-2.520	-380	-240	-3.140
7.	-1.860	-470	-370	-290	-2.990	-320	-220	-3.530
8.	-2.280	-740	-340	-320	-3.680	-260	-230	-4.170
9.	-2.710	-1.030	-310	-340	-4.390	-190	-190	-4.770
10.	-3.530	-1.680	-220	-360	-5.790	-150	-170	-6.110
Alle	-1.700	-460	-370	-210	-2.740	-360	-230	-3.330
----- Pct.-enheder -----								
Ændring i Gini	-0,03	-0,08	0,06	-0,01	-0,06	0,07	0,03	0,05

Anm.: Inddeling på indkomstdecilerne er opgjort med udgangspunkt i ækvivalerede disponible indkomster, og virkningerne er ligeledes ækvivalerede. Ækvivaleringen indebærer, at virkningen på forbrugsmuligheder af en indkomstændring er større for familier med flere medlemmer end for fx enlige. Indholdet af øvrige tiltag er beskrevet i anmærkning til tabel 1.

Kilde: Beregninger på basis af stikprøver på 3,3 pct. af befolkningen.

Tabel 3								
Fordelingsvirkninger af aftale om genopretning af dansk økonomi i 2013 fordelt efter arbejdsmarkedstilknytning, pct,								
Arbejds- markedstil- knytning	Suspen- sion af § 20- regulering i 2011, 2012 og 2013	Udskydel- se af for- højelse af topskat- tegrænsen i 2011 i tre år	Dagpenge- perioden halveres	Loft for fradrag for faglige kontingen- ter	Samlet heraf	Nedsættel- se af børne- familieyd- elsen	Øvrige tiltag	Samlet virkning af aftale om genopret- ning af dansk økonomi
----- Pct. af disp. indkomst-----								
Fuldt beskæf- tiggende	-0,89	-0,30	-0,07	-0,14	-1,40	-0,11	-0,06	-1,57
Selvstændige	-0,69	-0,19	-0,21	-0,07	-1,16	-0,14	-0,07	-1,37
Deltidsbe- skæftigelse	-0,77	-0,20	-0,07	-0,11	-1,15	-0,12	-0,08	-1,35
Delårs- beskæftigel- se*	-0,74	-0,14	-1,11	-0,13	-2,12	-0,19	-0,23	-2,54
Fuldt ledige m.fl.*	-0,76	-0,08	-1,35	-0,09	-2,28	-0,33	-0,32	-2,93
Uddannel- sessøgende	-0,87	-0,15	-0,17	-0,08	-1,27	-0,12	-0,35	-1,74
Førtidspensi- onister	-0,65	-0,07	-0,08	-0,03	-0,83	-0,05	-0,05	-0,93
Efterløns- modtagere	-0,68	-0,09	-0,23	-0,05	-1,05	-0,00	-0,16	-1,21
Andre 18-66- årige	-0,69	-0,17	-0,16	-0,09	-1,11	-0,11	-0,11	-1,33
Folkepensi- onister	-0,70	-0,08	-0,02	-0,01	-0,81	-0,00	-0,05	-0,86

Anm.: Se anmærkning til tabel 1. Ækvivaleringen indebærer, at personers rådighedsbeløb kan påvirkes af initiativer via andre personer i familien selvom de ikke selv er berørt. Det gælder fx halvering af dagpengeperiodens påvirkning af den familieækvivalerede disponible indkomst for folkepensionister. * Halveringen af dagpengeperioden er beregningsteknisk indregnet som en generel nedsættelse af dagpengesatsen, hvorved alle modtagere af dagpenge får reduceret rådighedsbeløb.

Kilde: Beregninger på basis af stikprøver på 3,3 pct. af befolkningen.

Tabel 4								
Fordelingsvirkninger af aftale om genopretning af dansk økonomi i 2013 fordelt efter arbejdsmarkedstilknytning, kr.								
Arbejds- markedstil- knytning	Suspen- sion af § 20- regulering i 2011, 2012 og 2013	Udskydel- se af for- højelse af topskat- tegrænsen i 2011 i tre år	Dagpenge- perioden halveres	Loft for fradrag for faglige kontingen- ter	Samlet heraf	Nedsættel- se af børne- familieyd- elsen	Øvrige tiltag	Samlet virkning af aftale om genopret- ning af dansk økonomi
----- kroner-----								
Fuldt beskæf- tiggede	-2.290	-780	-180	-360	-3.610	-280	-160	-4.050
Selvstændige	-1.570	-420	-480	-160	-2.630	-320	-160	-3.110
Deltidsbe- skæftigelse	-1.740	-450	-160	-240	-2.590	-280	-190	-3.060
Delårs- beskæftigel- se	-1.430	-280	-2.140	-260	-4.110	-370	-450	-4.930
Fuldt ledige m.fl.	-1.070	-110	-1.900	-120	-3.200	-460	-450	-4.110
Uddannel- sessøgende	-1.350	-240	-260	-120	-1.970	-180	-540	-2.690
Førtidspensi- onister	-1.240	-130	-140	-60	-1.570	-90	-100	-1.760
Efterløns- modtagere	-1.510	-210	-520	-120	-2.360	-0	-350	-2.710
Andre 18-66- årige	-1.310	-320	-300	-160	-2.090	-210	-220	-2.520
Folkepensio- nister	-1.330	-140	-40	-20	-1.530	-0	-100	-1.630

Anm.: Se anmærkning til tabel 3.

Kilde: Beregninger på basis af stikprøver på 3,3 pct. af befolkningen.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen

